

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw A.A. van Duinen

BEL/OMB

Telefoonnummer +31235143293

duinena@noord-holland.nl

1 | 5

**Betreft: Tussenevaluatie van het beleidsdocument Klimaatadaptatie
Noord-Holland: bouwstenen voor de provinciale aanpak**

Verzenddatum

- 2 FEB. 2023

Kenmerk

1800824/1963219

Geachte leden,

Uw kenmerk

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) brengen wij u het volgende besluit van ons college ter kennis:

1. Kennis te nemen van de Tussenevaluatie Klimaatadaptatie.
2. Tot eind 2023 verder uitvoering te geven aan de ambities en uitvoeringsproducten zoals benoemd in het beleidsdocument klimaatadaptatie, met aanscherpingen die vanuit de aanbevelingen in de Tussenevaluatie Klimaatadaptatie zijn meegegeven, daarbij focus op:
  - a. Vitaal en Kwetsbare infrastructuur
  - b. Gebouwde omgeving
  - c. Landelijk gebied en Provinciaal Programma Landelijk Gebied
3. In 2023 toe te werken naar nieuw beleid voor klimaatadaptatie, al dan niet gecombineerd met provinciaal beleid water en bodem en daarbij de aanbevelingen van de tussenevaluatie mee te nemen.

**Toelichting bij de evaluatie notitie Klimaatadaptatie Noord-Holland:
bouwstenen voor de provinciale aanpak**

In februari 2020 is het beleidsdocument 'Klimaatadaptatie Noord-Holland, bouwstenen voor een provinciale aanpak' vastgesteld. Daarbij is afgesproken dat de voortgang samen met de partners jaarlijks zou worden gemonitord, maar door Covid-19 is deze ambitie niet gehaald. In plaats van de jaarlijkse monitor is er in 2022 een tussenevaluatie uitgevoerd. Met als doel om de tussenstand op te maken van de uitvoering van de acties uit het bovengenoemde beleidsdocument. Deze tussenevaluatie is voornamelijk gericht op de eigen rol van de provincie en de effectiviteit daarvan. De evaluatie is uitgevoerd in twee delen:

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

1. Een intern onderzoek, uitgevoerd door de sector Onderzoek & Informatie, naar de voortgang van activiteiten waar de provincie zelf verantwoordelijk voor is, met een analyse van de eigen rol en effectiviteit van de provincie voor deze activiteiten.
2. Een extern onderzoek, uitgevoerd door het bureau Sweco in samenwerking met GovernEUR, naar de voortgang van activiteiten uit het beleidsdocument klimaatadaptatie waarin andere partijen de lead hebben en waarin de provincie uitsluitend een rol als partner vervult, met de focus op de rol en effectiviteit van de provincie bij deze activiteiten.

Samenvatting interne en externe evaluatie

Zowel de interne als de externe evaluatie zijn gebaseerd op interviews. Daarnaast is er een beleidsanalyse uitgevoerd, die gebruik maakt van deze interviews en een bureaustudie. Beide evaluaties geven aan dat de opgave voor klimaatverandering complex is: het raakt veel sectoren, de governance is verdeeld over verschillende partijen, en de gevolgen die klimaatverandering gaat hebben op de leefomgeving met haar functies is nog niet geheel zeker in omvang en wanneer het zich gaat voordoen. Ook is de opgave en het beleidsveld nog relatief nieuw en sterk aan verandering onderhevig. Deze constatering ligt ten grondslag aan de aanbevelingen. De belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit de interne en externe evaluatie zijn als volgt:

1. Het glas is halfvol

De uitvoering van het beleid uit het beleidsdocument klimaatadaptatie is nu op twee-derde en geconstateerd wordt dat 'het glas halfvol is': er is veel gedaan, inclusief nieuwe activiteiten die niet in het beleidsdocument klimaatadaptatie zijn opgenomen, maar er valt ook nog veel te doen. Om de lege helft van het glas in de komende tijd te vullen zijn verbeteringen in de uitvoering van het beleid nodig en mogelijk. Door duidelijkere keuzes te maken in wat de provincie wel en niet doet en met welke intensiteit kan beschikbare capaciteit beter worden ingezet, en wordt duidelijker voor de samenwerkende partijen wat zij van de provincie als partner mogen verwachten. Het is dus belangrijk om de komende tijd te prioriteren. Aanbeveling is om in de eerste plaats de focus te leggen op de provinciale rechtmatige en presterende rol. Eventueel kan dit worden aangevuld met een plus om partners te ondersteunen bij opgaven die bovenregionaal zijn, zoals die voor vitale en kwetsbare infrastructuur en grote maatschappelijke ontwrichting als gevolg van weersextremen en overstromingen (samenwerkende rol).

2. Duidelijk onderbouwen en expliciteren

In het provinciale beleid voor klimaatadaptatie ontbreken duidelijke tussendoelen en een expliciete onderbouwing van de uit te voeren activiteiten.

De aanbeveling is voor het klimaatadaptatie beleid duidelijk te expliciteren en onderbouwen wat de grondslag is van beleidskeuzes. Zo wordt ook duidelijk wat de bijdrage van specifieke acties aan de beleidsdoelen moet zijn. Daarbij vooral gericht op hoe het doel door de provinciale rol en instrumenten het meest effectief en efficiënt wordt bereikt.

3. Leren en bijsturen

Aangezien de opgave zo complex is en het beleidsveld nog in ontwikkeling en sterk in beweging is, moet er voortdurend bijgestuurd worden. In het beleidsproces moet ruimte gemaakt worden om regelmatig te bezien of beleid effectief is, en ook om nieuwe kennis en nieuw beleid van Rijksoverheid en Europa in het provinciale beleid te kunnen meenemen. Door doelgericht leren een duidelijke plaats te geven in het beleidsproces kan het beleid worden bijgestuurd om aan te sluiten bij de actuele situatie.

4. Klimaatadaptatie is een randvoorwaarde provinciaal beleid

Wijzig de werkwijze door klimaatadaptatie niet als sectorale opgave te benaderen maar meer als algemene opgave binnen de provinciale opgave te borgen. Neem daarbij klimaatadaptatie als randvoorwaarde mee in nieuw beleid en zorg voor een goede communicatie zowel intern als extern. Aanbeveling is om daarbij ook toe te werken naar een andere organisatievorm, waarbij klimaatadaptatie niet als een apart thema wordt benaderd, maar als vast onderdeel wordt ondergebracht binnen de verschillende beleidsdisciplines die een substantiële opgave hebben met klimaatadaptatie (bebouwde omgeving, landelijk gebied, energietransitie).

5. Partners vragen om duidelijke provinciale keuzes

Door de samenwerkingspartijen wordt de rol van de provincie als divers gezien. Soms is de provincie verbindend en ondersteunend, soms zorgt de provincie voor coördinatie en afstemming, de provincie heeft bijgedragen aan regelgeving, er zijn financiële regelingen en er worden onderzoeken uitgevoerd. Deze diversiteit aan rollen past binnen het beleidsveld klimaatadaptatie.

De partners in Noord-Holland kijken nadrukkelijk naar de provincie voor:

- Integrale ruimtelijke afweging. Er wordt van de provincie een regierol verwacht als het gaat om richtinggevende keuzes

vanuit een integrale afweging van de transities waar klimaatadaptatie er een van is. Provincie als 'hoeder van het landschap'.

- Landelijk gebied en klimaatadaptatie. Inrichting van het landelijk gebied en richtinggevende uitspraken hierover ligt bij uitstek bij de provincie.
- Bovenregionale opgaven voor vitale en kwetsbare functies en voor meerlaagsveiligheid. Beide opgaven zijn van bovenregionaal belang, overstijgen gemeentegrenzen en de partners zien graag dat de provincie de regierol op zich neemt.
- Ondersteunen en faciliteren (subsidie behouden) van gemeenten bij hun opgaven voor klimaatadaptatie.

Vervolg

Het huidige provinciale beleid voor klimaatadaptatie loopt tot eind 2023. De context waarin klimaatadaptatie plaatsvindt is sterk veranderd sinds de start van de het beleidsdocument klimaatadaptatie, met name in het afgelopen jaar. In de Kamerbrief RO van 22 mei 2022 wordt aangegeven dat de provincies de regie hebben op de ruimtelijke opgaven (perspectieven genoemd) van 1) landbouw en natuur, 2) ordenende netwerken voor energie en (circulaire) economie 3) leefbare steden en regio's. Samen met de regio moeten de provincies voor de zomer van 2023 de 'ruimtelijke puzzels' gaan leggen en aan het Rijk voorleggen. De draagkracht van het water- en bodemsysteem is een belangrijke onderlegger van de puzzels die door de provincies gelegd moeten worden. In de Kamerbrief 'Water en Bodem sturend' van 25 november 2022 en de het provinciale startpakket fysieke leefomgeving van 12 december 2022 geeft het Rijk aan dat de structurerende keuzes van de Kamerbrief 'Water en Bodem sturend' een doorwerking vinden in de gebiedsprogramma's. Een deel van deze keuzes zijn aanscherpingen van bestaand beleid maar een deel is ook nieuw. Klimaatadaptatie is voor een groot deel in de Kamerbrief 'Water en Bodem sturend' meegenomen.

In 2023 gaat het Rijk bezien welke nadere afspraken en borging noodzakelijk is over 'water en bodem sturend'. Dat betekent dat, ondanks de nieuwe lijn van het Rijk, het beleidsdocument klimaatadaptatie in 2023 verder uitgevoerd kan worden, naast de inbreng in de gebiedsprogramma's en het opstellen van nieuw beleid Klimaatadaptatie en mogelijk ook voor water en bodem. Voor het meenemen van de Rijksopgave 'water en bodem sturend' is voor klimaatadaptatie een instrument 'Signaalkaart' in ontwikkeling, die dienend is voor de gebiedsprocessen. Deze signaalkaart is vooral bedoeld om de risico's van klimaatverandering voor woningbouw, natuur en landbouw inzichtelijk te maken en daaraan een handelingsperspectief te

koppelen. Dit instrument wordt momenteel met de waterschappen afgestemd en zal begin februari aan ons worden voorgelegd en wij zullen u hierover per brief informeren.

Samen met de conclusies en aanbevelingen van de tussenevaluatie hebben wij besloten:

1. Tot eind 2023 verder uitvoering te geven aan de ambities en uitvoeringsproducten zoals benoemd in het beleidsdocument klimaatadaptatie, met aanscherpingen die vanuit de aanbevelingen in de Tussenevaluatie Klimaatadaptatie zijn meegegeven. Daarbij focus op:
  - a. Vitaal en kwetsbare infrastructuur.
  - b. Bebouwde omgeving.
  - c. Landelijk gebied en Provinciaal Programma Landelijk Gebied
2. In 2023 toe te werken naar nieuw beleid voor klimaatadaptatie, al dan niet gecombineerd met provinciaal beleid voor water en bodem en daarbij de aanbevelingen van de tussenevaluaties mee te nemen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

2 bijlagen:

- Rapport Tussenevaluatie provinciale inzet samenwerking klimaatadaptatie.
- Tussenevaluatie klimaatadaptatie